

**การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล :
โรงเรียนฮอดพิทยาคมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่
THE MANAGEMENT ACCORDING TO THE WORLD-CLASS
STANDARD SCHOOL QUALITY AT HOT PITTAYAKHOM SCHOOL UNDER
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

**ปฏิวดี ศรีทิพย์ศักดิ์^{1*}, สังกวาร์ วังแจ่ม², สารโจน์ แก้วอรุณ³
Patiwat Sritipsak^{1*}, Sangwan Wangcham², Sarod Kaew-aroon³**

^{1,2,3} สาขาบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
^{1,2,3} Department of Educational Administration, Faculty of Social Science and Liberal Art,
North-Chiang Mai University

*Corresponding email: Patiwat.sritipsak@gmail.com

Received: 16 December 2021; Revised: 2 January 2022; Accepted: 3 March 2022

บทคัดย่อ

การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียน สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาคน ให้มีปัญญา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น เตรียมคนให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับ เศรษฐกิจยุคโลกาภิวัตน์ การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการ และวิธีดำเนินงาน บริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม กลุ่มเป้าหมายในการ วิจัยคือ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนฮอดพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เชียงใหม่ จำนวน 58 คน รวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการ หา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียน ฮอดพิทยาคม อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยรายด้าน ในระดับบ่อยครั้ง ทุกด้าน ดังนี้ ด้านการมุ่งเน้น บุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำองค์กร ด้านการวัด และการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับ วิธีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม มีการกำหนด วิสัยทัศน์ตามข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีกระบวนการ วางแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน เป็นระบบ โดยมีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วางแผนการ วัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ โดยกำหนดกรอบจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวบ่งชี้ คุณภาพของ หน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของโรงเรียนมาตรฐานสากลมาบูรณาการเข้าด้วยกัน มีกระบวนการทำงานและ การ ประเมินขีดความสามารถ ชัดเจนโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ข้อเสนอแนะพบว่า ควรมี การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในระบบคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนฮอดพิทยาคม และควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบวิธีการ

ดำเนินงานระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล กับโรงเรียนเอกชนที่มีความพร้อมระดับสากลใน
จังหวัดเชียงใหม่

คำสำคัญ: โรงเรียนมาตรฐานสากล, ระบบคุณภาพ, โรงเรียนมัธยมศึกษา

ABSTRACT

The management according to the school quality system enhances the quality of educational and personnel management. The personnel will be able to think, act and solve problems wisely and be prepared for the globalized economic. The objective of this research was to study the management according to the World-Class Standard School Quality at Hotpittayakhom School. Populations of the study were comprised of administrators and teachers of Hotpittayakhom School altogether 58 persons. Questionnaires and interviews were conducted for data collection. Frequency, percentage, average, standard deviation, and content analysis were used for data analysis.

The study was found that Hotpittayakhom School administrative with world-class standard school was over all at a high level. When considering each aspect of administrative, ranking average value from maximum to minimum, they were human resource, learning process, strategy planning, organization leading, learning management assessment, and learning center and stake holders focusing, respectively. In terms of its administrative methodology, Hotpittayakhom School should establish its vision accordance with basic school's information and stake holders requirement as the same as having clear and systematically strategy planning by taking consideration of the requirement of its stake holders. For planning on analytical assessment of knowledge management, it should be based on its vision, mission, goal, and quality indicators derived from the agency of original affiliation with the school, from the Office of Nation Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) and from the integration of the world-class quality indicators. For working process and school competency assessment, it had to be concrete with all stake holders participation. The suggestions were as follows, there should be the study of factors enhance the success of management according to the World-Class Standard School Quality at Hotpittayakhom School and there should be the comparison of the management of the World-Class Standard School Quality at Hotpittayakhom School with the World-Class Standard Private School in Chiang Mai.

Keywords: World- Class Standard School, Quality System, High School

บทนำ

การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาคน ให้มีปัญญา คิด เป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น การศึกษายุคใหม่จะต้องเตรียมคนให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับเศรษฐกิจ ยุคโลกาภิวัตน์ มีเป้าหมายหลักในการสร้างบุคคลแห่งการเรียนรู้ เพื่อก่อให้เกิดองค์กรและสังคมแห่ง การเรียนรู้ ที่จะป็นองค์ประกอบสำคัญในกระบวนการพัฒนาและยกระดับการศึกษาของประเทศให้ สามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แสดงเจตนารมณ์ มุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวังดังกล่าว จึงกำหนดพันธกิจหลักในการพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุนการ จัดการศึกษาให้ประชาชนวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยการพัฒนาผู้เรียนเป็น สำคัญ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ คุณธรรม ความสามารถตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาสู่คุณภาพระดับสากล ซึ่งการนำทิศทางสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ เป้าประสงค์ดังกล่าว มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการปฏิรูป การศึกษาทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ที่กำหนดวิสัยทัศน์ไว้คือ มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างมีคุณภาพ และได้กำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ไว้อย่างชัดเจนว่า คนไทยและการศึกษาไทยมี คุณภาพและได้มาตรฐานระดับสากล ดังนั้นจึงเกิดนโยบายการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐาน ระดับสากลขึ้น เป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่ใช้เป็นยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนการพัฒนา ยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล ผู้เรียนมีศักยภาพและความสามารถ ทัดเทียมกับผู้เรียนนานาชาติ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2553 มีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการคือ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก จัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และบริหาร จัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยมีโรงเรียนนำร่องที่เข้าร่วมโครงการในรุ่นแรกทั้งหมด 500 โรงเรียนทั่ว ประเทศ เป็นโรงเรียนต้นแบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อพัฒนาอย่างเข้มข้น (Intensive School) โดยใช้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) เพื่อให้การ ดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลบังเกิดผลเป็นรูปธรรม ยิ่งขึ้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล 2559-2560 เพื่อให้โรงเรียน นำแนวทางของเกณฑ์ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้โดยเทียบเคียงให้เหมาะสมกับบริบทการบริหารจัดการ ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองสู่ความเป็นเลิศอย่างต่อเนื่อง (สพฐ., 2559)

กลุ่มดอยอินทนนท์ 2 เป็นกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงใหม่ประกอบไปด้วย โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 4 โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่สูง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ มีผลการประเมินความยุ่งยากในการบริหารจัดการศึกษาประเภทที่ 1 และ 2 ในระดับ มีความยุ่งยาก และยุ่งยากมาก ตามลำดับ โดยทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนพักนอนเนื่องจากนักเรียนบางส่วน หรือส่วนใหญ่เป็นนักเรียนในกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ไกลจากโรงเรียนมาก โรงเรียนฮอด พิชยาคม เป็นโรงเรียนในกลุ่มดอยอินทนนท์ 2 ที่มีระยะทางห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเชียงใหม่ 101 กิโลเมตร ด้วยระยะทางที่ไกลประกอบกับอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูงทำให้โรงเรียน ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการจัดการศึกษา อีกทั้งบุคลากรครูที่ปฏิบัติหน้าที่ใน โรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นครูที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่ จึงไม่มีประสบการณ์การทำงานหน้าที่พิเศษ เกี่ยวกับงานตามโครงสร้างต่าง ๆ ของโรงเรียน และเมื่อคุณสมบัติการย้ายครบถ้วนตามเกณฑ์

บุคลากรส่วนใหญ่ก็จะย้ายกลับภูมิลำเนาของตนเองทำให้บุคลากรของโรงเรียน มีการพลัดเปลี่ยน และเปลี่ยนงานในหน้าที่พิเศษอยู่เสมอ อีกทั้งภาระงานของโรงเรียนต่อจำนวนบุคลากรในโรงเรียนมี มาก ทำให้บุคลากรแต่ละคนรับหน้าที่รับผิดชอบหลายหน้าที่ สภาพปัญหาของโรงเรียนที่ประสบอยู่ ก่อนการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ คือมีจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในบางรายวิชา ประกอบกับโรงเรียนตั้งอยู่ในพื้นที่สูงขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม ให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของระบบประกันคุณภาพ ภายในและมีการพลัดเปลี่ยนงานพิเศษบ่อยครั้งเนื่องจากการโยกย้ายและบรรจุใหม่ที่ค่อนข้างมาก

จากปัญหาที่กล่าวมาในเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีอุปสรรคในการบริหารจัดการ ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา แต่ในทางกลับกัน พบว่า ผลการประเมินคุณภาพ ภายนอกของ สมศ. ปีการศึกษา 2560 ที่ผ่านมามีโรงเรียน มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี และในปี การศึกษา 2562 โรงเรียนฮอดพิทยาคมได้รับโล่รางวัล OBECQA การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โรงเรียนมาตรฐานสากล ประจำปี พุทธศักราช 2561 ระดับชาติ จากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ., 2562) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนฮอดพิทยาคมมีผลการบริหารจัดการที่ ได้มาตรฐานสากล แม้จะอยู่ในพื้นที่ที่มีความยุ่งยาก ขาดแคลนปัจจัยในการบริหารจัดการศึกษาทุกด้าน อาจเป็นเพราะโรงเรียนฮอดพิทยาคมได้นำระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลมาเป็นแนวทางใน การบริหาร ซึ่งการบริหารด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบไปด้วยองค์ประกอบการ ดำเนินการ 7 ประการคือ การนำองค์กร การวางแผนกลยุทธ์ นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากร การจัดการกระบวนการ และ ผลลัพธ์ (สพฐ., 2559) ซึ่งการนำระบบนี้มาใช้ในการพัฒนาการบริหารจัดการในสถานศึกษา นอกจากจะทำให้การ บริหารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นการสร้างชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักและเป็นที่ ยอมรับ มีภาพลักษณ์ที่ดีเป็นที่รู้จักในสังคม โรงเรียนที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) ได้รับการยกย่องว่าเป็นโรงเรียนต้นแบบระดับประเทศ โรงเรียนเหล่านี้ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ และเป็นแรงบันดาลใจให้โรงเรียนอื่นๆ นำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานและพัฒนาผลลัพธ์ของตนเอง ซึ่งส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของประเทศไทยในภาพรวม (สพฐ., 2559) จากที่ได้กล่าวมาทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนฮอดพิทยาคม และวิธีดำเนินการบริหารจัดการ ด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม เพื่อเป็นแนวทางการบริหารให้แก่ โรงเรียนอื่น ๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนฮอดพิทยาคม
2. เพื่อศึกษาวิธีดำเนินงานบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนฮอดพิทยาคม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนฮอดพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ในปีการศึกษา 2564 จำนวน 58 คน ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร 3 คน และครู 55 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ศึกษาได้แก่ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (สพฐ., 2559) ในด้านที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการคือ 1. การนำองค์กร 2. การวางแผนกลยุทธ์ 3. นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5. การมุ่งเน้นบุคลากร และ 6. การจัดการกระบวนการ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1.1 แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนฮอดพิทยาคม จำนวน 48 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา หน้าที่รับผิดชอบ และประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลโรงเรียนฮอดพิทยาคม จำนวน 48 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) คือ ทุกครั้ง บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เลย

3.1.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เรื่อง วิธีดำเนินงานบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม

3.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัยการสร้างเครื่องมือแบบสอบถาม มีลำดับการสร้างดังนี้

3.2.1 ศึกษาค้นคว้าตำราเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำเอาแนวคิดดังกล่าวมาปรับใช้

3.2.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมประเด็นหลักและประเด็นย่อยโดยศึกษากรอบความคิดและขอบข่ายเรื่อง การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่านและพิจารณาความสอดคล้องของแบบสอบถามกับขอบเขตเนื้อหาการวิจัย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

นำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่า IOC โดยใช้เกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พร้อมรับข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกัน

3.2.4 นำแบบสอบถามที่ใช้ได้มาแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ โดยข้อที่มีค่า IOC 0.60 ขึ้นไป

3.2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน คือ ครูผู้สอนโรงเรียนแม่ต๋อนวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยวิธีของ Cronbach (Coefficient Alpha, อ้างในดร.น. หาญตระกูล, 2541:158-159) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

3.2.6 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาวิธีดำเนินงาน การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม โดยกำหนดประเด็นคำถามตามประเด็นการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารประกอบด้วย ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการ 2 คน และครูหัวหน้างาน 3 คน

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกรายด้านและภาพรวม โดยนำค่าเฉลี่ย ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการบริหารระบบคุณภาพของโรงเรียนฮอดพิทยาคม โดย ภาพรวม

การบริหารจัดการรายด้าน	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การนำองค์กร	4.09	0.80	บ่อยครั้ง
2. การวางแผนเชิงกลยุทธ์	4.13	0.77	บ่อยครั้ง
3. การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.97	0.74	บ่อยครั้ง
4. การวัด และการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้	4.03	0.72	บ่อยครั้ง
5. การมุ่งเน้นบุคลากร	4.33	0.64	บ่อยครั้ง
6. การจัดการกระบวนการ	4.20	0.67	บ่อยครั้ง
รวมเฉลี่ย	4.13	0.72	บ่อยครั้ง

จากตารางที่ 1 การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนฮอดพิทยาคม โดยรวมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับบ่อยครั้งทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.64) ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.20, S.D. = 0.67) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.77) ด้านการนำองค์กร ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.80) ด้านการวัด และการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.03, S.D. = 0.72) และด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.74) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า อยู่ระหว่าง 0.64-0.80 มีการกระจายข้อมูลค่อนข้างน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน

วิธีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านการนำองค์กร สถานศึกษามีการ กำหนดวิสัยทัศน์จากปัญหาต่างๆ ตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กร และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และมีจริยธรรมในโรงเรียน สร้างระบบการทำงานครอบคลุมภารกิจ มีการเผยแพร่ความสำเร็จของโรงเรียนสู่สาธารณะ มีการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ ทั้งภายในและภายนอก มีการกระจายอำนาจการกำกับติดตามไปยัง ฝ่ายบริหาร 5 ฝ่าย และส่งเสริมผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียน ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนดำเนินการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับองค์กร จากนั้น วิเคราะห์สภาพปัญหา และความต้องการจำเป็นของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ โดยใช้เทคนิควิเคราะห์ SWOT ANALYSIS และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จากนั้นบุคลากรทั้งหมด และผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวางทิศทางการบริหารโรงเรียน และกำหนดเป้าหมายการมองอนาคต การวางแผน การดำเนินการตามเป้าหมายเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ และส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และมีจริยธรรมในโรงเรียน โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎระเบียบข้อบังคับ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ฯลฯ เช่น การลงเวลาปฏิบัติงาน การลาป่วย ลาภิจ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู การรักษาวินัยฯ เป็นต้น มีระบบการทำงาน เช่น กระบวนการนิเทศติดตาม การประเมินผลในโรงเรียน และส่งเสริมการสื่อสารที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การประชุมฝ่ายบริหารประจำสัปดาห์ ประชุมผู้ปกครอง ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ วารสารต่างๆ เป็นต้น และกระจายอำนาจในการบริหารงาน เป็นฝ่ายบริหาร 5 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายกิจการนักเรียน ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายนโยบายและแผน และฝ่ายอำนวยการ และส่งเสริมผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียน เช่น การร่วมกันปลูกต้นไม้ ร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ รวมทั้งมีกิจกรรมจิตอาสา โดยฝ่ายกิจการนักเรียน ได้นำนักเรียนและคณะครูร่วมกันทำกิจกรรม เช่น การทำฝายแม้ว การขนทราย หิน ปูน และน้ำสร้างเจดีย์ที่ดอยผาขาว การขนอิฐบล็อกขึ้นไปสร้างเจดีย์ที่ดอยจอม เข้าร่วมประเพณีตานก๋วยสลาก การแสดงนาฏศิลป์ในงานวันแม่และงานวันพ่อ ร่วมกับหน่วยงานในอำเภอฮอด การเป็นล่ามแปลภาษาอังกฤษให้กับชาวต่างชาติที่นำแว่นตามาแจกให้ประชาชนในอำเภอฮอด เป็นวิทยากรสอนภาษาอังกฤษให้กับเจ้าหน้าที่ศาลจังหวัดฮอด

ด้านการวางแผนกลยุทธ์ สถานศึกษามีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน มีระบบ มุ่งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่น และสร้างแนวปฏิบัติของโรงเรียน ที่จะนำไปสู่วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม ทำการวิเคราะห์และพัฒนากลยุทธ์จากข้อบกพร่องที่ผ่านมา และสอดคล้องสมรรถนะของโรงเรียนเข้าไปในกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติโดยใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) จัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม ให้สำหรับฝ่ายงานต่างๆ และถ่ายทอดแผนปฏิบัติการด้วยวิธีที่หลากหลาย ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนได้วางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียนได้โดยดำเนินการตามกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ คือ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน 2. วิเคราะห์ ทบทวน บริบท วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ของโรงเรียน 3. กำหนดกลยุทธ์และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ 4. จัดทำแผน กลยุทธ์ มอบหมายกลุ่มงานและกลุ่มสาระการเรียนรู้ 5. นำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ 6. กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ 7. ประเมินผลความสำเร็จ และรายงานและสรุปผลการดำเนินงาน 8. ปรับปรุงและพัฒนาผลการดำเนินงาน โรงเรียนกระตุ้นและทำให้เกิดนวัตกรรมได้ โดยได้นำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์

SWOT แล้วนำผลที่ได้มาประกอบในการตัดสินใจเลือกโอกาสเชิงกลยุทธ์ ของโรงเรียน โดยคำนึงถึง การสร้างองค์ความรู้ที่จำเป็นพื้นฐาน ซึ่งต้องมีการปรับให้เหมาะสมกับสภาวการณ์ สภาพสังคมและ เศรษฐกิจปัจจุบัน และเน้นการมีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ภายใต้การปฏิบัติงาน ด้วยกระบวนการ PDCA เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเป็นระบบ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมี ส่วนร่วมในการทำงานภายใต้ การทำงานเป็นทีม และจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม โดยมีการ ประเมินการเงินอุดหนุนรายหัวไว้ในแผนกลยุทธ์เพื่อเป็นกรอบในการวางแผน การจัดทำโครงการ/ กิจกรรม โดยให้ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามขั้นตอนของการเบิกจ่ายงบประมาณที่ได้กำหนดไว้ใน แผนปฏิบัติการประจำปี และถ่ายทอดแผนปฏิบัติการสู่การปฏิบัติไปยังบุคลากร ผู้ส่งมอบและพันธมิตร ดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยการจัดทำวารสารเพื่อฟ้า การเผยแพร่ผ่าน เว็บไซต์และ Facebook ของโรงเรียนทุกครั้งหลังมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ป้ายประชาสัมพันธ์บริเวณหน้า โรงเรียน และจุดประชาสัมพันธ์ตามอาคารเรียนและชุมชน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ผ่านเสียงตามสาย ประจำหมู่บ้าน แล้วทำการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน จากกระบวนการปฏิบัติที่ชัดเจนในระยะเวลาที่ เหมาะสม

ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สถานศึกษา มีกระบวนการที่ชัดเจนและมีวิธีการ รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ทั้งความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ ความผูกพัน เปรียบเทียบกับคู่แข่ง สร้างความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับฟังความคิดเห็นความ ต้องการของชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับข้อเรียกร้อง ต่างๆ ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียน รับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ผ่านช่องทางสังคมออนไลน์และเทคโนโลยีบนเว็บไซต์ ได้แก่ Facebook /Line /เว็บไซต์โรงเรียน/จดหมาย/โทรศัพท์ และรับฟังผ่านระบบแผนงานโรงเรียน ได้แก่ แผนปฏิบัติงาน โครงการกิจกรรม รับฟังการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะผ่านการประชุม และรับ ฟัง และผ่านระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมการเยี่ยมบ้านนักเรียน และ การคัดกรอง นักเรียน โดยใช้เครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมิน โดยการบันทึกการประชุม กระดานไวบอร์ด จดหมาย บันทึกข้อความ และสร้างความ ผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น กิจกรรมปฐมนิเทศ กิจกรรมกีฬาสี กิจกรรมประชุม ผู้ปกครอง กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน การประชุมกรรมการสถานศึกษา สมาคมศิษย์เก่า กิจกรรมเปิด บ้านวิชาการ และกิจกรรมแนะแนวสัญญา เป็นต้น และรับฟังความคิดเห็นความต้องการของชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับข้อเรียกร้อง ต่าง ๆ เช่น แผนการเรียนที่สอดคล้องกับ ความ ต้องการ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของ ผู้เรียน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน

ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ สถานศึกษาดำเนินการกำหนดกรอบจาก วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของ สพฐ. สมศ. ตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของโรงเรียน มาตรฐานสากลมาบูรณาการเข้าด้วยกันจัดทำเป็นมาตรฐานของโรงเรียน และนำไปสู่แผนกลยุทธ์และ แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และดำเนินการนิเทศติดตาม มีปฏิทินการปฏิบัติงานตามโครงการ หลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่แต่ละฝ่ายดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตาม ตัวชี้วัดเพื่อนำไปสู่ผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนมีวิธีการเลือกใช้ ข้อมูลและสารสนเทศโดยเริ่มจากการวิเคราะห์และปรับปรุงผลการดำเนินการ โดยนำวิสัยทัศน์ พันธ กิจ เป้าประสงค์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของ สพฐ. สมศ. ตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของโรงเรียนมาตรฐานสากลมาบูรณา การเข้าด้วยกันจัดทำเป็นมาตรฐานของโรงเรียน และนำไปสู่แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

ของโรงเรียน จากนั้นงานแผนงานและงานประกันคุณภาพการศึกษาจะช่วยกำหนดแนวทางในการเลือกและรวบรวมข้อมูล โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดและจะทบทวนตัวชี้วัดทุกภาคเรียนอย่างเป็นระบบตามวงจรพัฒนา PDCA โดยการประชุม/สัมมนา และใช้ข้อมูลจากผลการประเมินโดยผู้ตรวจประเมิน ผู้รับการตรวจประเมินและผลการตรวจประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน รวมทั้งการใช้ข้อมูลคู่แข่งและคู่แข่งเทียบกระบวนการทบทวนดังกล่าวจะเกิดขึ้นเมื่อสิ้นภาคเรียน และปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในคู่มือการดำเนินงานซึ่งหน้าที่หลักของครู คือการจัดการเรียนการสอนและหน้าที่พิเศษ คือ การปฏิบัติงานประจำที่เกิดขึ้นในแต่ละฝ่าย/งานและการดำเนินงานตามโครงการ มีการนิเทศติดตาม มีปฏิทินการปฏิบัติงานตามโครงการต่าง ๆ และนำหลักสูตรสถานศึกษามาวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ให้ผู้เรียนรายบุคคล การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning มีการวิจัยในชั้นเรียน ครูทุกคนต้องจัดทำแฟ้มตามมาตรฐานที่ 7 จากนั้นการบูรณาการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานโรงเรียน ดำเนินการผ่านระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งโรงเรียนมีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) และสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาของฝ่ายงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) นำเสนอผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) ด้านการเรียนการสอนเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรทางการศึกษาทั้งในระดับโรงเรียน สพม. ระดับภาคและระดับชาติ มีการประเมินผลการสร้างนวัตกรรม และพัฒนานวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ เผยแพร่ผลงานและพัฒนาเป็นผลงานทางวิชาการ และโรงเรียนมีวิธีการจัดการความรู้ของโรงเรียน

ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร สถานศึกษาสร้างกระบวนการประเมินขีดความสามารถและอัตราค่าจ้าง มีกระบวนการสรรหา มีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพที่ชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีสวัสดิการที่เหมาะสม การให้รางวัล ยกย่อง เชิดชู รับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แก่บุคลากร สร้างบรรยากาศการทำงานที่เหมาะสมมีสถานที่การทำงานอย่างเป็นสัดส่วนสะอาดเรียบร้อย สร้างความมั่นใจในความปลอดภัยบริเวณโรงเรียน สร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ดี จัดกิจกรรมอบรมเพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรในองค์กร ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสารในและระหว่างองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนมีการวิเคราะห์ความต้องการของบุคลากร ซึ่งมีกระบวนการดังนี้ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และหัวหน้างาน ดำเนินการสำรวจ วิเคราะห์และประเมินเบื้องต้นถึงขีดความสามารถของบุคลากร ตลอดจนทักษะ สมรรถนะของอัตราค่าจ้างในกลุ่มสาระฯ และกลุ่มงาน โดยคำนึงถึงความต้องการอัตราค่าจ้างคนในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับแผนอัตราค่าจ้างของโรงเรียน หากอัตราค่าจ้างไม่เพียงพอกับภาระงานจะนำเสนอเข้าที่ประชุมฝ่ายบริหาร เพื่อพิจารณาสรรหาบุคลากรเพิ่มเติม และพิจารณาทบทวนภาระงานให้เหมาะสมกับจำนวนบุคลากรที่มีในปัจจุบัน พร้อมทั้งวางแผนสำหรับการเพิ่มอัตราค่าจ้างในอนาคต อีกทั้งยังมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งโรงเรียนมีกระบวนการสรรหาบุคลากรโดยสถานศึกษา งานบริหารบุคคลได้กำหนดกระบวนการสรรหาบุคลากรใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของโรงเรียน โดยใช้หลักการดำเนินการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดคุณสมบัติการรับสมัครบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา ประกาศรับสมัครและตรวจสอบคุณสมบัติ ดำเนินการสอบคัดเลือก ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกในเบื้องต้น จะมีสิทธิ์เข้าสอบสัมภาษณ์โดยคณะกรรมการดำเนินการสอบ เมื่อผ่านการทดสอบทุกกระบวนการแล้ว ดำเนินการทำสัญญาจ้าง จากนั้นฝ่ายอำนวยการปฐมนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ สวัสดิการ

สิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับ หากเป็นครูผู้สอน ทางโรงเรียนจะแต่งตั้งครูในกลุ่มสาระเป็นครูพี่เลี้ยง เพื่อแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน หากเป็นเจ้าหน้าที่โรงเรียนจะแต่งตั้งหัวหน้ากลุ่มงานเป็นผู้ให้คำแนะนำและมอบหมายงานตามหน้าที่ที่ได้รับและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรปรับปรุงการดำเนินงานครั้งต่อไป และโรงเรียนถ่ายทอดวิธีการทำงานตามแบบ HOTPIT MODEL กล่าวคือ การจัดรูปแบบการทำงานและบริหารบุคลากรของโรงเรียนฮอตพิทยาคม จะใช้การบริหารจัดการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศด้วยนวัตกรรม HOTPIT MODEL โดยเน้นการสร้างความรู้ความผูกพันในองค์กร เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ มีการปฏิบัติงานเป็นทีม อีกทั้งยังได้รับความร่วมมือจากองค์กรทั้งในและต่างประเทศ ในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และโรงเรียนสร้างและปลูกฝังค่านิยมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อนักเรียน มีจรรยาบรรณ มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรที่มีคุณภาพ ภายใต้กฎระเบียบ ตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่งเสริมความผูกพันของบุคลากร โดยมีการอบรมวิธี ฮ.พ. เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคีในองค์กร อีกทั้งยังสร้างแนวคิด โรงเรียนเปรียบเสมือนบ้านของทุกคน (Hotpittayakom as home) โดยโรงเรียนมีนโยบายด้านการบริการและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรเป็นไปตามกฎหมาย มีกองทุนสวัสดิการโรงเรียน ที่ทุกคนสามารถรับบริการอย่างเท่าเทียม มีการกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อการทำงาน ให้ค่าปรึกษา ส่งเสริมความก้าวหน้า มีการจัดบริการยานพาหนะให้กับบุคลากร ในการเดินทางไปประชุมสัมมนาหรือนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ และสามารถเบิกค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามความเหมาะสม ตลอดจนมีโรงอาหารให้บริการอาหารและเครื่องดื่ม มีการตรวจสุขภาพประจำปี มีการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร เช่น การเยี่ยมไข้ การแสดงความยินดีในโอกาสต่าง ๆ การจัดมุขิตาจิต การจัดสัมมนาและทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากร มีการทำประกันอุบัติเหตุให้กับคณะครู บุคลากรและนักเรียนทุกคน อีกทั้ง ยังมีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแก่คณะครูอย่างทั่วถึง

ด้านการจัดการกระบวนการ สถานศึกษา มีกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีข้อกำหนดที่ชัดเจน ให้ทุกภาคส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่หลากหลาย มุ่งเน้นความคุ้มค่า ความเป็นธรรม ความถูกต้อง สามารถเปิดเผยได้ มีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ระบุขอบข่ายภาระงานที่ชัดเจน สามารถจัดการห่วงโซ่อุปทาน และมีวิธีการจัดการเกี่ยวกับผู้ส่งมอบที่ชัดเจน เตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ มีการฝึกอบรม คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบถึงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติเมื่อมีภาวะฉุกเฉิน ยกตัวอย่างเช่น โรงเรียนมีกระบวนการสำรวจความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น การประชุม แบบสำรวจความคิดเห็น กล้องแสดงความคิดเห็น สื่อออนไลน์ (Page โรงเรียนบน Facebook, Website ของโรงเรียน และ Application Line Group) โดยเน้นความคุ้มค่า ความเป็นธรรม ความถูกต้อง สามารถเปิดเผย มีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ อธิบาย ข้อกำหนดที่สำคัญต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และค่านิยม รวมทั้งสมรรถนะหลัก โรงเรียนได้วิเคราะห์และสรุปข้อกำหนดที่สำคัญดังกล่าวไปปฏิบัติทั้งระบบ และโรงเรียนมีแนวทางการปฏิบัติงาน พรณงานและคู่มือการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA และแบ่งระบบงานออกเป็น 2 ระบบคือระบบงานหลักและระบบสนับสนุน โดยใช้สมรรถนะหลักของโรงเรียนช่วยในการกำหนดระบบงานหลัก ได้แก่ ระบบงานวิชาการ สำหรับระบบสนับสนุน ได้แก่ ระบบงานกิจการนักเรียน ระบบงาน

อำนวยการและบริหารทั่วไป โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน โดยการดำเนินงานจัดทำคู่มือเกี่ยวกับมาตรการการเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน นำมาตรการและตัวชี้วัด ชี้แจงคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในที่ประชุมให้รับทราบถึงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติเมื่อมีภาวะฉุกเฉิน นำขั้นตอนและวิธีการต่าง ๆ สู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยการจัดอบรมให้ความรู้ และฝึกซ้อมความพร้อมให้กับคณะครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน อย่างต่อเนื่องและให้เป็นรูปธรรม เช่น การฝึกซ้อมเมื่อเกิดแผ่นดินไหว การฝึกซ้อมการใช้ถังดับเพลิงเมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ การฝึกซ้อมขั้นตอนในการแจ้งเตือนภัย เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน เป็นต้น คณะกรรมการที่รับผิดชอบงานติดตั้งอุปกรณ์ในการป้องกัน และเตือนภัยไว้ในจุดสำคัญต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีการตรวจสอบ บำรุงรักษาอุปกรณ์ที่ใช้เพื่อรักษาความปลอดภัยและภาวะฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ยังมีการแต่งตั้งคณะครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่เวรยามรักษาการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง เมื่อถึงสิ้นปีการศึกษา มีการสรุปผล รายงานผลการปฏิบัติงาน และทบทวนแนวทางปฏิบัติงาน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนางานด้านความปลอดภัยและการเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

อภิปรายผล

1. จากผลการศึกษาระบบการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคม พบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกด้าน คือด้านการมุ่งเน้นบุคลากร ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการนำองค์กร ด้านการวัดและการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ และด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการคุณภาพทุกด้านสอดคล้องตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2559-2560 ของสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2558) จึงส่งผลให้โรงเรียน ฮอดพิทยาคมได้รับรางวัล OBECQA ในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเอกชัย คำผล (2558) พบว่าภาพรวมระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของ เมธิ ทองคำ (2558) พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. วิธีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนฮอดพิทยาคมสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการนำองค์กร สถานศึกษามีการ กำหนดวิสัยทัศน์จากปัญหาต่างๆ ตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กร และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย และมีจริยธรรมในโรงเรียน สร้างระบบการทำงานครอบคลุมภารกิจ มีการเผยแพร่ความสำเร็จของโรงเรียนสู่สาธารณะ มีการสื่อสารหลากหลายรูปแบบ ทั้งภายในและภายนอก มีการกระจายอำนาจการกำกับติดตามไปยัง ฝ่ายบริหาร 5 ฝ่าย และส่งเสริมผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมทั้งในและนอกโรงเรียนสอดคล้องกับ เมธิ ทองคำ (2558) ที่พบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ แสดงถึง ความมุ่งมั่นต่อค่านิยม และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล ส่งเสริมและกำกับให้มี การปฏิบัติงานอย่างถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับ หลักจริยธรรมและกฎหมาย รวมถึงยึดหลัก ธรรมาภิบาลในการบริหาร และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคลากร มีการสื่อสารที่ดี สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตามกฎหมาย

กฎหมายและ จริยธรรม สนับสนุน สร้างความเข้มแข็งและมีความรับผิดชอบต่อชุมชน สร้างศรัทธาเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเป็นผู้นำของโรงเรียน

ด้านการวางแผนกลยุทธ์ สถานศึกษามีกระบวนการวางแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน มีระบบ มุ่งตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เน้นการทำงานเป็นทีม มีความยืดหยุ่น และสร้างแนวปฏิบัติของโรงเรียน ที่จะนำไปสู่วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เพื่อมุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม ทำการวิเคราะห์และพัฒนากลยุทธ์จากข้อบกพร่องที่ผ่านมา และสอดคล้องกับสมรรถนะของโรงเรียนเข้าไปในกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นำกลยุทธ์ไปปฏิบัติโดยใช้วงจรเดมมิง (PDCA) จัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม ให้สำหรับฝ่ายงานต่างๆ และถ่ายทอดแผนปฏิบัติการด้วยวิธีที่หลากหลาย สอดคล้องกับ เมธี ทองคำ (2558) ที่พบว่า ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ กำหนดตัวชี้วัด กำหนดกลยุทธ์ระดับองค์กร กลยุทธ์ระดับแผนงาน กลยุทธ์ระดับโครงการ ผลการดำเนินงานที่สะท้อนได้ว่าโรงเรียนสามารถดำเนินงานได้บรรลุวัตถุประสงค์มีสิ่งที่ดีหวังในการตอบสนองความท้าทายและความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์ จัดทำแผนปฏิบัติการที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน มีการสื่อสารและถ่ายทอดทิศทางวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ให้บุคลากรทั้งโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง จัดสรรทรัพยากรด้านการเงินและด้านอื่น ๆ ได้เหมาะสมเพียงพอและพร้อมใช้ เพื่อให้การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ มีการใช้ข้อมูลและสารสนเทศในการติดตามประเมินผล และปรับแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสถานศึกษา มีกระบวนการที่ชัดเจนและมีวิธีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย ทั้งความพึงพอใจ ไม่พึงพอใจ ความผูกพัน เปรียบเทียบกับคู่แข่ง สร้างความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รับฟังความคิดเห็นความต้องการของชุมชน นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับข้อเรียกร้อง ต่างๆ สอดคล้องกับพรรณระพี คุณระวนิชพงษ์ (2559) ที่พบว่า ด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โรงเรียนมีการบริหารจัดการโดยคำนึงถึงผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญโดยดำเนินการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานของโรงเรียน โดยมีหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและสอดคล้องกับท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจ มีความรู้ และทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง รู้จักวางแผนการทำงานและดำเนินการ มีการนิเทศภายใน กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจเรียน พัฒนาทักษะทางด้านการคิด การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น

ด้านการวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ สถานศึกษาดำเนินการกำหนดกรอบจากวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ตัวบ่งชี้คุณภาพของ สพฐ. สมศ. ตัวบ่งชี้เพิ่มเติมของโรงเรียน มาตรฐานสากลมาบูรณาการเข้าด้วยกันจัดทำเป็นมาตรฐานของโรงเรียน และนำไปสู่แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และดำเนินการนิเทศติดตาม มีปฏิทินการปฏิบัติงานตามโครงการหลังจากเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่แต่ละฝ่ายดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัดเพื่อนำไปสู่ผลงานที่ปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) สอดคล้องกับ เมธี ทองคำ (2558) พบว่าด้านการวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ผู้บริหารโรงเรียนมีการกำหนดการวัดผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและยาวมีการเลือก รวบรวม วิเคราะห์จัดการความรู้ ทบทวน

หาจุดบกพร่องการปฏิบัติงาน ปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ สร้างนวัตกรรมใหม่และค้นหาปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ

ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร สถานศึกษาสร้างกระบวนการประเมินขีดความสามารถและอัตราค่าจ้าง มีกระบวนการสรรหา มีแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้เกิดการพัฒนาในวิชาชีพที่ชัดเจน สร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน มีสวัสดิการที่เหมาะสม การให้รางวัล ยกย่อง เชิดชู รับฟังความคิดเห็น ให้คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนสร้างการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แก่บุคลากร สร้างบรรยากาศการทำงานที่เหมาะสมมีสถานที่การทำงานอย่างเป็นสัดส่วนสะอาดเรียบร้อย สร้างความมั่นใจในความปลอดภัยบริเวณโรงเรียน สร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ดี จัดกิจกรรมอบรมเพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรในองค์กร ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการสื่อสารในและระหว่างองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สายรุ่ง มีหลาย (2560) ที่พบว่า โรงเรียนที่มีการมุ่งเน้นบุคลากรอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจมาจากการที่ทุกโรงเรียนมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร มีการอบรมและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอสามารถนำความรู้และประสบการณ์มาถ่ายทอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรมีขวัญกำลังใจและกำลังใจจากการบริหารงานด้วยความโปร่งใส และการยกย่องชมเชยสนับสนุนให้พัฒนาตนเองของบุคลากร

ด้านการจัดการกระบวนการ สถานศึกษา มีกระบวนการทำงานที่เป็นขั้นตอน มีข้อกำหนดที่ชัดเจน ให้ทุกภาคส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางที่หลากหลาย มุ่งเน้นความคุ้มค่า ความเป็นธรรม ความถูกต้อง สามารถเปิดเผยได้ มีความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ระบุขอบข่ายภาระงานที่ชัดเจน มีแนวทางการปฏิบัติงาน พรณงานและคู่มือการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA และแบ่งระบบงานออกเป็น 2 ระบบคือ ระบบงานหลักและระบบสนับสนุน มีแนวทางวัดและประเมินผลที่แสดงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 5 ฝ่าย สามารถจัดการห่วงโซ่อุปทาน และมีวิธีการจัดการเกี่ยวกับผู้ส่งมอบที่ชัดเจน เตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการทบทวนแนวทางปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ มีการฝึกอบรม คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบถึงขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติเมื่อมีภาวะฉุกเฉิน สอดคล้องกับพรรณระพี คุณะวนิชพงษ์ (2559) ที่พบว่า โรงเรียนดำเนินกิจกรรมไปตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ รวมทั้งนโยบายและจุดเน้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการติดตาม กำกับดูแล และรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1. จากผลการวิจัยพบว่าด้านการมุ่งเน้นบุคลากรมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติอยู่ในมากกว่าทุกด้าน จึงควรวางแผนการพัฒนาด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป เพราะโรงเรียนฮอดพิทยาคมเป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างไกล และมีความยุ่งยากในการจัดการสูง มีบุคลากรสับเปลี่ยนหมุนเวียนเข้า-ออกบ่อย หากการมุ่งเน้นด้านบุคลากรมีประสิทธิภาพลดลงแล้ว อาจทำให้การบริหารจัดการในองค์กรไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้การบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพลดลง

1.2. เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าด้านการมุ่งเน้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีค่าเฉลี่ยในการปฏิบัติที่น้อยที่สุดผู้บริหารจึงควรหาช่องทางการรับฟังเสียงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ไม่ว่าจะเป็น ครู

บุคลากร นักเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้วยวิธีการที่หลากหลาย และควรประกาศผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้แก้ไขจากความพึงพอใจ ความไม่พึงพอใจ ข้อร้องเรียนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้ชุมชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบถึงปัญหาหรือความไม่พึงพอใจที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงแล้ว

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ในระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนฮอดพิทยาคม

2.2 ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบวิธีการดำเนินงานระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล กับโรงเรียนเอกชนที่มีความพร้อมระดับสากลในจังหวัดเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

- พรรณระพี คุณะวนิชพงษ์. (2559). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย* [การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://thesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/979/1/57252348%20พรรณระพี%20คุณะวนิชพงษ์.pdf>
- เมธี ทองคำ. (2558). *การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. <https://iscps2013.files.wordpress.com/2016/03/e0b897e0b8ade0b887e0b884e0b8b32559.pdf>
- ริน หมั่นโกตะ. (2557). กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ในการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. *วารสารเศรษฐศาสตร์ปริทรรศน์*, 7(3), 156-170 <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDMCU/article/download/245177/166463/>
- ศศิพร รินทะ. (2555). การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนเมืองคง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 10(1), 277-292. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/download/86245/102984/>
- สายรุ่ง มีหลาย. (2560). *การศึกษาสภาพการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 จังหวัดพะเยา* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต]. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพ*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. <https://www.kjn.ac.th/standardSch/inter6.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
shorturl.asia/1oVFx
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน OBECQA ปี 2559-2560*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
<https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=Y2hhaW5hdHBpdC5hYy50aHxzZWJbnR8Z3g6YjZjYjYWNhYmFmNjVj>
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562, 19 กันยายน). *รร. ฮอดพิทยาคม จ.เชียงใหม่ รับโล่รางวัล OBECQA จาก สพฐ.. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*.
<https://www.obec.go.th/archives/162490>
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2558). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2559-2560 TAQ Criteria for Performance Excellence Framework 2559-2560*. โรงพิมพ์ตะวันออก.
https://www.pharmacy.cmu.ac.th/unit/unit_files/files_data/2016-05-02TQA_Criteria2559-2560.pdf
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *สาระสำคัญการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) (พิมพ์และปรับปรุงครั้งที่ 2)*. สำนักนโยบายด้านการศึกษามหภาค.
[https://www.pld.rmutt.ac.th/download/Download\(2\)/plan20yuthasart/11.pdf](https://www.pld.rmutt.ac.th/download/Download(2)/plan20yuthasart/11.pdf)
- สุภาภรณ์ ธานี. (2553). *กลยุทธ์การนำองค์กรสู่ความเป็นเลิศของเทศบาลตำบลนาสว่าง อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี* [การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
shorturl.asia/AlgQ7
- เอกชัย คำผล. (2558). *การบริหารระบบคุณภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 1* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/bitstream/123456789/85/1/55252402%20%เอกชัย%20คำผล.pdf>